Posudek diplomové práce
MONIKY ERTLOVÉ
LYRICKÝ SUBJEKT V POEZII BÁSNÍKŮ SOUMRAKU,
Ústav románských studií FFUK

Monika Ertlová napsala svého času zdařilou bakalářskou práci, její diplomová práce nicméně svědčí o tom, že její odborné kvality od té doby značně vyzrály. Diplomovou práci napsala na panoramatické téma a zvládla ji po všech stránkách úspěšně: výklad je přehledně rozvržen, sleduje jednotnou perspektivu (ohlášenou v titulu), materiál je přes mimořádný rozsah nastudován do značných detailů. Navíc se práce velice dobře čte, charakteristiky jednotlivých básníků jsou plastické, hodnotící pasáže jsou dobře vyargumentovány a celý text má vysokou stylistickou úroveň.

Pokud jde o krepuskolární básníky, bylo by zbytečné komentovat jednotlivé kapitoly. Jejich kvality jsou vyrovnané. Diplomantka vybírá reprezentativní básně zvolených autorů (Gozzano, Corazzini, Palazzeschi, Moretti) a citlivým rozborem odkrývá příslušné charakteristické autostylizace – konstrukci lyrických subjektů. Je detailně obeznámena i s biografickou faktografií traktovaných básníků, a z dobrých důvodů: právě životní empirie je nezbytnou fólií, máme-li postihnout básníkovu autostylizační práci. Vhodně jsou v této souvislosti využívány i korespondenční zdroje.

V sumarizující kapitole Lyrický subjekt v krepuskolární poezii čteme řadu výborných postřehů: „Nejedná se tu o petrarkovský bezpříznakový subjekt, nýbrž o třírozměrnou stylizaci, o jakousi lyrickou verzi *inetta*.“ „Pomalé a smutné krepuskolární pohřbívání lyrického subjektu předznamenává jeho smrt, tedy mlčení, v literatuře futuristické…“ (s. 61).

V 7. kapitole se autorka pokusila zakreslit stopu krepuskolární lekce v poezii další generace. Je to odvážný pokus a ne ve všech bodech jsem zajedno, ale všechno, co je zde prezentováno, je minimálně vážnou výzvou k diskusi.

V případě Marinettiho Ertlová upozorňuje na to, že futuristická likvidace „já“ vede k pasivnímu odzrcadlování dynamiky objektivního světa – a je třeba souhlasit, že v tomto

programovém postoji lze vskutku shledávat jistý – paradoxní – bod dotyku s krepuskolárním rezignovaným diváctvím. Souvislost krepuskolarismus-Svevo jistě není falešná, je však třeba obrátit chronologii: hrdinové románů Una vita a Senilità nejsou potomci, ale předci krepuskolárního lyrického subjektu. Souhlasím také s tím, že v Ungarettim se lze často shledat s intimismem krepuskolárního typu, bylo by však třeba dodat, že je to rub jeho hlubinného vitalismu a téměř panteistické touhy po splynutí se světem – a tento vitalismus leží fakticky na opačném pólu než krepuskolární autostylizace. Charakteristika Saby, Campany i Montala se mi jeví velmi vyvážená, tady nepolemizuji s ničím.

Práce je doplněna pozoruhodnou přílohou, v níž je na bázi referenčních korpusů zkoumána frekvence klíčových slov krepuskolární poezie. Je to vskutku invenční využití materiálu, jejž korpusy dávají k dispozici, a pro toho, kdo má krepuskolární texty načtené, je to nepochybně velmi zajímavý dokument.

Úhrnem:

Práci považuji za nadstandardní a hodnotím ji známkou výborně.

Praha, 28. 8. 2014

doc. PhDr. Jiří Pelán, Ph.D.,
vedoucí práce